

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent viloyati statistika
boshqarmasi boshlig'i
Sh. Jamoldinov

Toshkent viloyati statistika boshqarmasida O'zbekiston Respublikasida qabul qilingan normativ huquqiy hujjatlar targ'iboti bo'yicha o'tkazilgan huquqiy-targ'ibot yig'ilish,

BAYONIN^o 35

2026-yil 18- sentyabr

Nurafshon shahri

Raislik qiluvchi: - Toshkent viloyati statistika boshqarmasi boshlig'i
Sh. Jamoldinov;

Ma'ruzachi: - Bosh yuriskonsult F.Jo'rayev;

Qatnashdilar: - Boshqarmaning tarmoq hamda masofadan hududiy
statistika bo'limlari boshliqlari va mas'ul xodimlar
(ro'yxat bo'yicha)

KUNTARTIBI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 10.09.2026-yildagi PF-190-son “Statistikani rivojlantirish — 2030” milliy strategiyasini tasdiqlash hamda ro'yxatga olish ma'lumotlaridan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida”gi farmoni mazmun-mohiyati va ahamiyatini to'g'risida.

(Sh. Jamoldinov, F. Jo'rayev, X. Igamberdiyev, Sh. Jamoldinov)

Yig'ilishni viloyat statistika boshqarma boshlig'i Sh. Jamoldinov ochib, O'zbekiston Respublikasida rasmiy statistika tizimini modernizatsiya qilish, rasmiy statistikani tayyorlovchilar faoliyatini samarali muvofiqlashtirish, statistika ma'lumotlari sifatini oshirish, xalqaro standartlar, raqamli texnologiyalar hamda ma'muriy va muqobil ma'lumotlarni keng qo'llash asosida foydalanuvchilarga yo'naltirilgan zamonaviy statistika xizmatlarini rivojlantirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 10.09.2026-yildagi PF-190-son “Statistikani rivojlantirish -2030” milliy strategiyasini tasdiqlash hamda ro'yxatga olish ma'lumotlaridan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida”gi farmoni qabul qilinganligini aytib qisqacha nutq so'zladi.

Jumladan, bugun biz davlatimiz va jamiyatimiz taraqqiyotini yangi bosqichga olib chiquvchi, boshqaruv sifati va strategik rejalashtirishning eng muhim bo'lgan soha -rasmiy statistika tizimidagi tub islohotlarni muhokama qilish uchun yig'ildik. Ma'lumki, joriy yilning 2026-yil 10-sentabr kuni Muhtaram Prezidentimiz tomonidan davlatimiz kelajagi uchun g'oyatda muhim bo'lgan PF-190-sonli Farmon, ya'ni “Statistikani rivojlantirish-2030” milliy strategiyasini tasdiqlash to'g'risidagi hujjat imzolandi.

To'g'ri va shaffof ma'lumotlarsiz biron bir hududni rivojlantirish, maktab, shifoxona yoki yo'l qurishni rejalashtirish, kambag'allikni qisqartirish dasturlarini ishlab chiqish aslo mumkin emas. Mazkur Farmon aynan ma'lumotlar sifatini oshirish, xalqaro andozalarga moslashish va raqamli texnologiyalarni hayotga tatbiq etishga qaratilganligi haqida gapirib so'z navbatini Bosh yuriskonsult F.Jo'rayevga berdi..

F.Jo'rayev, mazkur farmonning maqsadi, O'zbekiston Respublikasida rasmiy statistika tizimini modernizatsiya qilish, rasmiy statistikani tayyorlovchilar faoliyatini samarali muvofiqlashtirish, statistika ma'lumotlari sifatini oshirish, xalqaro standartlar, raqamli texnologiyalar hamda ma'muriy va muqobil ma'lumotlarni keng qo'llash asosida foydalanuvchilarga yo'naltirilgan zamonaviy statistika xizmatlarini rivojlantirish.

PF-190-sonli farmon 7-bo'lim, 22 ta band, 8 ta ilovadan iborat.

I-Bo'lim. Maqsadlar

II- Bo'lim. "Statistikani rivojlantirish - 2030" milliy strategiyasi

III- Bo'lim. Aholi va qishloq xo'jaligini ro'yxatga olish natijalaridan samarali foydalanish

IV- Bo'lim. Biznesni ro'yxatga olishni tashkil etish

V- Bo'lim. Ma'lumotlarni boshqarish tizimini takomillashtirish

VI- Bo'lim. Statistik kuzatuvlar va baholashlarni o'tkazish hamda raqamli texnologiyalarni rivojlantirish

VII- Bo'lim. Farmon ijrosini tashkil etish, ta'minlash va nazorat

Farmon bilan quyidagi ilovalar tasdiqlangan:

1- ilova "Statistikani rivojlantirish - 2030" Milliy strategiyasi;

2- ilova Milliy statistika tizimi samaradorligini oshirish bo'yicha "Yo'l xaritasi";

3- ilova "Ro'yxatga olish natijalari va qishloq xo'jaligi erlariga oid mavjud idoraviy ma'lumotlarbazalari o'rtasidagi tafovutlarga aniqlik kiritish va o'zaro birxillashtirish bo'yicha idoralararo ishchi guruh" tarkibi;

4- ilova "Aholining statistik registri" va "Qishloq xo'jaligining statistik registri" axborot tizimlariga shaxsga doir ma'lumotlarni kirituvchi davlat organi va tashkilotlari hamda shaxsga doir ma'lumotlar ro'yxati;

5- ilova Rasmiy statistikani shakllantirishda foydalanilayotgan ma'muriy ma'lumotlar ro'yxati;

6- ilova Ma'lumotlarni boshqarish komissiyasi tarkibi;

7-ilova Ma'lumotlarni boshqarish komissiyasining vazifalari;

8-ilova O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ayrim qarorlariga o'zgartirishlar.

Quyidagilar ushbu Farmonning asosiy maqsadlari etib belgilandi:

(a) aholi va qishloq xo'jaligini ro'yxatga olish natijalari asosida ijtimoiy-iqtisodiy hamda qishloq xo'jaligi statistikasini takomillashtirish;

(b) milliy statistika tizimini kelgusi 5 yilda xalqaro standartlarga mos ravishda rivojlantirishga qaratilgan strategiyani tasdiqlash;

(v) 2030-yilga qadar tadbirkorlik subyektlari tomonidan taqdim etiladigan hisobot yukini 20 foizga qisqartirish;

(g) rasmiy statistikani shakllantirishda foydalaniladigan ma'muriy va muqobil ma'lumotlar manbalari sonini 2030-yilga qadar 1,7 baravarga oshirish;

(d) kelgusi 5 yil davomida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish hisobiga ma'lumotlarga ishlov berish muddatini 20 foizga qisqartirish va bir ma'lumot uchun sarflanadigan xarajatlar miqdorini 25 foizga maqbullashtirish;

(j) O'zbekiston Respublikasi hududida 2026-2027-yillarda biznesni ro'yxatga olishni tashkil etish va multiindikator klaster kuzatuvlarining 7-raundini o'tkazish.

Farmonda aholi va qishloq xo'jaligini ro'yxatga olish natijalari asosida ijtimoiy-iqtisodiy hamda qishloq xo'jaligi statistikasini tubdan takomillashtirish vazifasi qo'yilgan. Bu degani, biz endi taxminiy emas, balki mamlakatimizdagi har bir fuqaroning real holati, har bir qarich yer va qishloq xo'jaligi salohiyatidan kelib chiqib, aniq hisob-kitob asosida rivojlanish dasturlarini tuzamiz.

Farmonning ikkinchi asosiy maqsadi-milliy statistika tizimini kelgusi 5 yilda xalqaro standartlarga mos ravishda rivojlantirishga qaratilgan strategiyani tasdiqlash hisoblanadi. Biz

jahon hamjamiyatiga integratsiya bo'lyapmiz, investitsiyalar jalb qilyapmiz. Bizning statistik ma'lumotlarimiz xalqaro moliya tashkilotlari va xorijiy investorlar tomonidan so'zsiz tan olinishi va ularga ishonch yuqori bo'lishi shart.

Tadbirkorlarimizni qiynayotgan eng katta masalalardan biri-qog'ozbozlik va hisobotlarning ko'pligidir. Farmonda juda katta ijobiy yangilik belgilangan: 2030-yilga qadar tadbirkorlik subyektlari tomonidan taqdim etiladigan hisobot yukini 20 foizga qisqartirish vazifasi qo'yildi. Bu biznes vakillariga ortiqcha vaqt yo'qotmay, faqat o'z ishini rivojlantirish bilan shug'ullanish imkonini beradi.

Haqqoniy statistikaga erishish uchun faqat an'anaviy hisobotlar bilan cheklanib qolmaslik kerak. To'rtinchi maqsad sifatida-rasmiy statistikani shakllantirishda foydalaniladigan ma'muriy va muqobil ma'lumotlar manbalari sonini 2030-yilga qadar 1,7 baravarga oshirish belgilandi. Bu davlat idoralarining elektron ma'lumotlar bazalarini uzviy bog'lash va "katta ma'lumotlar" (Big Data) tizimidan unumli foydalanishni anglatadi.

Biz raqamli texnologiyalar asrida yashayapmiz. Shu bois, beshinchi ulkan maqsad-kelgusi 5 yil davomida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish hisobiga ma'lumotlarga ishlov berish muddatini 20 foizga qisqartirish va bir ma'lumot uchun sarflanadigan xarajatlar miqdorini 25 foizga maqbullashtirish etib belgilandi. Statistika nafaqat aniq, balki tezkor va davlat byudjeti uchun arzon bo'lishi ta'minlanadi.

Oltinchi eng dolzarb maqsad bu-amaliy ijro jarayonidir. Ya'ni, O'zbekiston Respublikasi hududida 2026-2027-yillarda biznesni ro'yxatga olishni tashkil etish va multiindikator klaster kuzatuvlarining (MICS) 7-raundini o'tkazish vazifasidir. Bu tadbirlar orqali tadbirkorlik muhitining va onalik hamda bolalik xalqaro ko'rsatkichlarining ayni damdagi haqiqiy manzarasi aniqlab olinadi.

So'zga chiqqan boshqarma boshlig'ining o'rinbosari X. Igamberdiyev, farmonda belgilangan "Biznesni ro'yxatga olish" mavzusida tushuncha berdi,

Jumladan, Prezidentimiz tomonidan qabul qilingan ushbu Farmon shunchaki raqamlar to'plami emas, bu-shaffoflik, tadbirkorlarga ko'mak, raqamli kelajak va eng muhimi xalqimiz farovonligining kafolatidir.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-190-son Farmoni rasmiy statistika tizimini raqamlashtirish bilan bir qatorda, yaqin oylar ichida mamlakatimiz iqtisodiyotining real manzarasini ko'rsatib beradigan ulkan amaliy tadbirga start bermoqda. Farmonning IV-bo'limi aynan mana shu strategik jarayonga-Biznesni ro'yxatga olishni tashkil etishga bag'ishlangan.

Mamlakatimizda Biznesni ro'yxatga olish tadbiri **2026-yil 1-oktabr holatiga** ko'ra, joriy yilning **15-oktabridan 30-noyabrigacha** bo'lgan davrda butun respublika bo'ylab o'tkaziladi.

Davlatimiz rahbari tomonidan ushbu yalpi xatlov oldiga qanday asosiy maqsadlar qo'yilgan? Farmonga muvofiq, ular **4 ta hayotiy yo'nalishga** bo'linadi:

1. Iqtisodiy birliklarni to'liq xatlovdan o'tkazish

Birinchi navbatda, mamlakatda faoliyat yuritayotgan barcha iqtisodiy birliklarni to'liq xatlovdan o'tkazish orqali subyektlar soni, tarkibi, iqtisodiyot tarmoqlari bo'yicha taqsimoti va faoliyat holatiga aniqlik kiritiladi. Bizga ayni damda qaysi sohada qancha korxona real ishlayotgani, ularning necha foizi xizmat ko'rsatish, ishlab chiqarish yoki qishloq xo'jaligida ekani haqida 100 foizlik aniq manzara kerak. Bu investitsiyalarni to'g'ri yo'naltirishga xizmat qiladi.

2. Statistik registrnlarni yangilash va sifatli asos yaratish

Ikkinchi maqsad- statistik registrnlarda korxona va tashkilotlarga tegishli ma'lumotlarning dolzarbligi, to'liqligi va ishonchliligini ta'minlash hamda tanlanma kuzatuvlarni tashkil etish uchun sifatli statistik asoslarni shakllantirishdir. Hozirda bazalarda yopilib ketgan yoki manzili o'zgargan korxonalar ham aks etishi mumkin. Ushbu xatlov ma'lumotlar bazasini to'liq tozalaydi va kelgusida tadbirkorlarni ortiqcha bezovta

qilmaydigan, aniq tanlanma kuzatuvlar tizimiga o'tishga zamin yaratadi.

3. Yashirin iqtisodiyot ko'lamini aniqlash

Uchinchi muhim yo'nalish — **kuzatilmaydigan iqtisodiyot ko'lamini baholash, milliy hisoblar tizimi ko'rsatkichlari sifatini oshirish uchun zarur ma'lumotlar bazasini takomillashtirishdir.** Yashirin iqtisodiyot — bu qonuniy ishlayotgan, soliq to'layotgan halol tadbirkorlarning bozoriga to'sqinlik qiluvchi eng katta illatdir. Iqtisodiyotning kuzatilmaydigan qismini aniq baholash orqali barcha uchun teng raqobat muhiti yaratiladi.

4. Hududiy rivojlanishni aniq rejalashtirish

To'rtinchi va eng bosh maqsad-respublika va hududlar darajasida **ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni rejalashtirish jarayonlarini ishonchli ma'lumotlar bilan ta'minlashdir.** Qaysidir tumanda yoki mahallada qaysi turdagi biznes yetishmayapti? Qayerga logistika markazi, qayerga yangi zavod kerak? Bu savollarga javobni faqat va faqat oktyabr-noyabr oylarida o'tkaziladigan biznes xatlovi beradi.

Yig'ilish yakunida Sh.Jamoldinov so'zga chiqib, Biznesni ro'yxatga olish tadbiri -bu tadbirkorlarni tekshirish, ularga qo'shimcha soliq solish yoki jazolash tadbiri **emas.** Bu-milliy iqtisodiyotimizning ayni damdagi "rentgen shifokori" bo'lib, kelgusi 5-10 yillik strategik qadamlarimizni belgilab beruvchi islohotdir.

Shu bois, joylarda bu jarayonni tashkil etayotgan har bir mas'ul xodimdan yuksak professionallik, har bir tadbirkordan esa fuqarolik pozitsiyasi va o'z faoliyati haqida faqat to'g'ri ma'lumotlarni taqdim etishlari haqida gapirib o'tdi.

Shu bilan birga mazkur farmon mazmun-mohiyatini tushuntish bo'yicha Milliy statistika qo'mitasi tomonidan o'tkazilgan yig'ilishda "Statistikani rivojlantirish — 2030" milliy strategiyasi va "Biznesni ro'yxatga olish" tadbiriga tayorgarlik ko'rish va o'tkazish bo'yicha har bir xodim bilan individual suhbat hamda test sinovlari belgilanganligini yig'ilish qatnashchilariga yetkazdi.

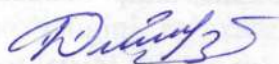
Seminar yig'ilishi yakunida yig'ilish ishtiroqchilari o'zlarini qiziqtirgan savollariga yetarlicha javoblar olishdilar.

Kun tartibidagi masalalar yuzasidan fikr va mulohazalarni inobatga olib yig'ilish,

QAROR QILADI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 10.09.2026-yildagi PF-190-son "Statistikani rivojlantirish — 2030" milliy strategiyasini tasdiqlash hamda ro'yxatga olish ma'lumotlaridan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni mazmun-mohiyatini va ahamiyatini tushuntirish to'g'risida Sh. Jamoldinov, F. Jo'rayev va X. Igamberdiyevlar tomonidan o'tkazilgan seminar yig'ilishidagi ma'ruzasi, ma'lumot uchun qabul qilinsin.
2. Boshqarma tizimidagi barcha xodimlari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 10.09.2026-yildagi PF-190-son "Statistikani rivojlantirish — 2030" milliy strategiyasini tasdiqlash hamda ro'yxatga olish ma'lumotlaridan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni individual tarzda to'liq o'rganilib chiqilsin.
3. Ushbu yig'ilish bayoni (bir nusxasi) Qo'mitaning yuridik bo'limiga taqdim qilinsin.

Bayonnoma tuzuvchi:

F. Jo'rayev